

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af miljøskadeloven, lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love¹

(Præcisering af kredsen af personer, der kan anmode myndighederne om at træffe foranstaltninger m.v. efter miljøskadereglerne og klage over afgørelser herom)

§ 1

I miljøskadeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 482 af 25. april 2022, foretages følgende ændring:

1. § 55, stk. 1, nr. 2, affattes således:

»2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«.

§ 2

I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, som ændret bl.a. ved § 32 i lov nr. 679 af 3. juni 2023 og senest ved § 1 i lov nr. 745 af 13. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 73 i, stk. 1, ændres »§ 98, stk. 1 og 2,« til: »§ 98, stk. 1-3,«.

2. I § 98 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 9 a.«

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

---

¹ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, EU-Tidende 2004, nr. L 143, side 56.

UDKAST

§ 3

I lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017, som ændret ved § 16 i lov nr. 278 af 17. april 2018, § 3 i lov nr. 126 af 30. januar 2021, § 12 i lov nr. 900 af 21. juni 2022 og § 36 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 82 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 4 a.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

§ 4

I lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1032 af 25. juni 2023, foretages følgende ændring:

1. I § 52 indsættes som *stk. 7*:

»Stk. 7. Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 14 a.«

§ 5

I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022, som ændret ved § 11 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 80 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:

»Stk. 4. Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 11 a.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.

2. I § 80, *stk. 5*, der bliver stk. 6, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.

§ 6

I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 2192 af 29. december

UDKAST

2020, § 6 i lov nr. 126 af 30. januar 2021, § 1 i lov nr. 415 af 5. april 2022, § 37 i lov nr. 1590 af 28. december 2022 og § 1 i lov nr. 419 af 25. april 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 54 i, stk. 1, ændres »§ 84, stk. 1 og 2,« til: »§ 84, stk. 1-3,«.
2. I § 84 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:
»Stk. 3. Afgørelser truffet efter kapitel 5 a kan påklages af enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«
Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.

§ 7

I lov om miljø og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 9 af 4. januar 2017, som ændret ved § 7 i lov nr. 126 af 30. januar 2021 og § 1 i lov nr. 528 af 27. marts 2021, foretages følgende ændring:

1. § 30, stk. 4, nr. 2, affattes således:
»2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«.

§ 8

I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019, som ændret ved § 4 i lov nr. 2210 af 29. december 2020, § 8 i lov nr. 126 af 30. januar 2021, § 6 i lov nr. 900 af 21. juni 2022 og § 34 i lov nr. 679 af 3. juni 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 60 j, stk. 1, ændres »§ 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2,« til: »§ 84, stk. 3, nr. 3,«.
2. § 84, stk. 3, nr. 1, affattes således:
»1) den, afgørelsen er rettet til,«.
3. I § 84, stk. 3, nr. 2, ændres »stk. 2.« til: »stk. 2, og«.
4. I § 84, stk. 3, indsættes som nr. 3:
»3) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«

UDKAST

§ 9

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, § 7 i lov nr. 720 af 8. juni 2018, § 9 i lov nr. 126 af 30. januar 2021 og § 5 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:

1. I § 26 a, stk. 1, nr. 10, ændres »og« til: »,«.
2. I § 26 a, stk. 1, nr. 11, ændres »afgørelsen.« til: »afgørelsen, og«.
3. I § 26 a, stk. 1, indsættes som nr. 12:
»12) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«
4. I § 26 a, stk. 3, ændres »11.« til: »12.«

§ 10

I lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022, foretages følgende ændring:

1. § 86, stk. 2, nr. 1, affattes således:
»1) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, og«.

§ 11

I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 59 i, stk. 1, ændres »§ 62, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 1 og 2,« til: »§ 62, stk. 3,«.
2. § 62, stk. 3, nr. 1, affattes således:
»1) adressaten for afgørelsen,«.

UDKAST

3. I § 62, *stk. 3, nr. 2*, ændres »2-4.« til: »2-4, og«.

4. I § 62, *stk. 3*, indsættes som *nr. 3*:

»3) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«

§ 12

I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 26. maj 2023, foretages følgende ændring:

1. § 53 *k, stk. 1, nr. 2*, affattes således:

»2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«.

§ 13

I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 691 af 26. maj 2023, foretages følgende ændring:

1. § 44, *stk. 4, nr. 2*, affattes således:

»2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«.

§ 14

Loven træder i kraft den 1. juli 2024.

§ 15

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Kort om miljøansvarsreglerne
3. Præcisering af kredsen af personer, der kan anmode myndighederne om at træffe foranstaltninger m.v. efter miljøskadereglerne og klage over afgørelser herom
  - 3.1. Gældende ret
    - 3.1.1. EU-ret
    - 3.1.2. National ret
  - 3.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
4. Konsekvenser for FN's verdensmål
5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7. Administrative konsekvenser for borgerne
8. Klimamæssige konsekvenser
9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10. Forholdet til EU-retten
11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at præcisere dele af gennemførelsen af miljøansvarsdirektivet.

Danmark modtog i februar 2023 en begrundet udtalelse fra EU-Kommissionen om gennemførelsen af miljøansvarsdirektivet. EU-Kommissionen konkluderede, at direktivets artikel 12, stk. 1, litra a, ikke er gennemført tilstrækkeligt klart og præcist i dansk ret, hvorfor den danske lovgivning ikke giver borgerne tilstrækkelig retssikkerhed. Ifølge direktivets artikel 12, stk. 1, litra a, har personer, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, adgang til at meddele den kompetente myndighed bemærkninger vedrørende miljøskader eller overhængende fare herfor, som de har kendskab til, og til at kræve, at den kompetente myndighed træffer foranstaltninger efter direktivet. EU-Kommissionen finder, at det for en almindelig borger ikke fremgår tilstrækkeligt klart af lovteksten, at det juridiske begreb ”individuel, væsentlig interesse” i de danske gennemførelsesbestemmelser dækker den situation, der sigtes til med udtrykket ”kan forventes at blive berørt” i direktivets artikel 12, stk. 1, litra a. Det fremgår af den begrundede udtalelse, at en almindelig borger ikke nødvendigvis vil kunne forstå, at der også er ret til at anmode om, at der træffes foranstaltninger i tilfælde af en risiko for skade.

Den danske regering har besvaret EU-Kommissionens begrundede udtalelse i april 2023. Regeringen har tilkendegivet, at den er enig med EU-Kommissionen i, at ordlyden af de danske bestemmelser, der gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, kan være mere klar med hensyn til de tillagte rettigheder, der følger af bestemmelsen.

Regeringen har derfor meddelt EU-Kommissionen, at den vil fremsætte lovforslag med henblik på at rette op på den danske gennemførelse med forventet ikrafttrædelse senest den 1. juli 2024.

Lovforslaget indeholder forslag til de nødvendige tilpasninger af miljøskadeloven og de berørte sektorlove.

2. Kort om miljøansvarsreglerne

Formålet med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader, som senest ændret ved forordning nr. 2019/1010 af 5. juni 2019 (herefter miljøansvarsdirektivet), er at forebygge og afhjælpe fremtidige

UDKAST

større miljøskader, dvs. væsentlige eller betydelige skader på jord, vand og beskyttede arter og naturtyper.

Det grundlæggende princip er, at den, der er ansvarlig for driften (dvs. den der driver eller kontrollerer den erhvervmæssige aktivitet), som indebærer en risiko for miljø eller natur, også er ansvarlig for miljøskader eller overhængende fare for miljøskader som følge af disse erhvervmæssige aktiviteter. Den ansvarlige skal forebygge en miljøskade eller en overhængende fare for miljøskade, og hvis miljøskaden er sket, skal den ansvarlige afhjælpe skaden og afholde alle omkostninger i den forbindelse (forureneren betaler-princippet).

Miljøansvarsdirektivet indeholder en fælles ramme for forebyggelse og afhjælpning af miljøskader og overhængende fare for miljøskade, herunder særligt i forhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle, Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper og vilde dyr og planter og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger.

Miljøansvarsdirektivet blev gennemført i dansk lovgivning ved miljøskadeloven (lov nr. 466 af 17. juni 2008 om undersøgelse, forebyggelse og afhjælpning af miljøskader) og lov nr. 507 af 17. juni 2008 om ændring af lov om miljøbeskyttelse og forskellige andre love, der indsatte særlige regler i en række sektorlove. Reglerne trådte i kraft 1. juli 2008. Miljøansvarsdirektivet er efterfølgende blevet ændret flere gange. Den danske gennemførelse af direktivet er ændret i overensstemmelse med disse ændringer.

Den danske gennemførelse af direktivet indebærer en todelt beslutningsproces. Den første del af beslutningsprocessen indebærer en konstatering af, at skaden har en sådan karakter, at den er omfattet af reglerne om miljøskader. Denne konstatering sker efter reglerne i følgende sektorlove eller regler fastsat i medfør heraf: 1) Lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 (herefter miljøbeskyttelsesloven), 2) lov om forurennet jord, jf. lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 (herefter jordforureningsloven), 3) lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1032 af 25. juni 2023 (herefter havmiljøloven), 4) lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022 (herefter vandforsyningsloven), 5) lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (herefter husdyrbrugloven), 6) lov om miljø og gen-

UDKAST

teknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 9 af 4. januar 2017 (miljø- og genteknologiloven), 7) lov om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 (herefter naturbeskyttelsesloven), 8) lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023 (herefter skovloven), 9) lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 26. maj 2023 (herefter jagt og vildtforvaltningsloven), 10) lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 691 af 26. maj 2023 (herefter Tøndermarsksloven), 11) lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 (herefter vandløbsloven), 12) lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 (herefter råstofloven), 13) søloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1505 af 17. december 2018 og 14) lov om fiskeri og fiskeopdræt (fiskeriloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 205 af 1. marts 2023, 15) lov om havne (havneloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 457 af 23. maj 2012.

Den anden del af beslutningsprocessen består i meddelelsen af konkrete krav til den ansvarlige for driften om bl.a. sikkerhedsstillelse og gennemførelse af undersøgelser samt forebyggende og afhjælpende foranstaltninger. Reglerne herom er fastsat i miljøskadeloven. Miljøskadeloven definerer derudover, hvad en miljøskade og en overhængende fare for en miljøskade er. Hertil fastlægger miljøskadeloven visse regler om, hvad den ansvarlige er forpligtet til efter det tidspunkt i en sag, hvor der er truffet afgørelse om, at der foreligger en miljøskade. Modsvarende indeholder sektorreguleringerne reglerne om, hvad der forstås ved den ansvarlige for en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, samt regler om hvad den ansvarlige for driften er forpligtet til frem til det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder har truffet afgørelse om, at der foreligger en miljøskade.

Miljøansvarsdirektivets artikel 12 og 13, som bestemmer, hvilke personer, der kan anmode den kompetente myndighed om at træffe foranstaltninger vedrørende miljøskader eller overhængende fare for miljøskader og klage over myndighedens afgørelse herom, er gennemført i både miljøskadeloven og sektorlovene.

Ved gennemførelsen af artikel 12 er der i sektorlovene indsat bestemmelser, der forpligter tilsynsmyndigheden til efter anmodning at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven. Når der er truffet afgørelse efter sektorlovgivningen om, at der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, giver miljøskadeloven klageberettigede efter miljøskadeloven mulighed for at anmode om foranstaltninger, jf.

miljøskadelovens § 36, og for at klage over afgørelser truffet i medfør af loven, jf. § lovens 55.

3. Præcisering af kredsen af personer, der kan anmode myndighederne om at træffe foranstaltninger mv. efter miljøskadereglerne og klage over afgørelser herom

3.1. Gældende ret

3.1.1. EU-ret

Miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a-c, tillægger tre persongrupper rettigheder til at meddele den kompetente myndighed bemærkninger vedrørende miljøskader eller overhængende fare herfor, som de har kendskab til og til at kræve, at den kompetente myndighed træffer foranstaltninger efter direktivet. Den ene af disse persongrupper er fysiske eller juridiske personer ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade”, jf. miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a.

Det følger af miljøansvarsdirektivets artikel 13, at personkredsen nævnt i artikel 12, stk. 1, er klageberettigede i forhold til at få prøvet lovligheden af den kompetente myndigheds afgørelser, handlinger og undladelser i henhold til direktivet.

EU-Domstolen har i begrænset omfang taget stilling til fortolkningen af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a. I sag C-529/15, Folk, har EU-Domstolen udtalt, at selvom medlemsstaterne råder over en skønsmargen med hensyn til at fastlægge, hvad der skal forstås begreberne ”tilstrækkelig interesse” og ”krænkelse af en rettighed” i artikel 12, stk. 1, litra b og c, råder de ikke over en sådant skøn med hensyn til prøvelsesadgangen for fysiske eller juridiske personer, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, som det fremgår af direktivets artikel 12, stk. 1, litra a (præmis 47). Det var derfor i modstrid med direktivets artikel 12, stk. 1, litra a, at det fremgik af den østrigske lovgivning, at alle indehavere af fiskerettigheder var afskåret fra den i artikel 12 og 13 fastsatte prøvelsesadgang.

3.1.2. National ret

Miljøskadelovens § 36 fastlægger adgangen til at anmode om foranstaltninger og henviser for så vidt angår den berettigede personkreds til opstillingen af klageberettigede i miljøskadelovens § 55. Blandt klageberettigede er enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagen eller sagens udfald, jf. miljøskadelovens § 55, stk. 1, nr. 2.

UDKAST

Persongruppen fysiske og juridiske personer ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” er således blevet gennemført i miljøskadelovens § 55, stk. 1, nr. 2, ved begrebet ”enhver der har en individuel, væsentlig interesse” i sagen eller sagens udfald.

Det følger af forarbejderne til miljøskadelovens § 55, jf. Folketingstidende 2007-08, tillæg A, side 4518, at bestemmelsen tillægger enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagen eller sagens udfald klageret i overensstemmelse med gældende regler på miljø- og naturområdet. Det følger endvidere af forarbejderne, at miljøansvarsdirektivet i artikel 12 og 13 anvender begrebet ”berøres eller kan forventes at blive berørt”, og at det ikke er nærmere fastlagt i direktivet, hvad der følger af kravet om ”at være eller blive berørt”, men at begrebet antages at være i overensstemmelse med begrebet ”individuel, væsentlig interesse” i sagen, som anvendes i lovene på miljøområdet.

Miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, er blevet gennemført på tilsvarende måde i miljøbeskyttelsesloven og de øvrige sektorlove, som gennemfører miljøansvarsdirektivet.

I de gældende regler i sektorlovgivningen (de i pkt. 2 nævnte love) er den berettigede personkreds, der efter sektorloven kan anmode den kompetente myndighed om at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, ligeledes fastsat ved en henvisning til reglerne om klageberettigelse, hvorefter bl.a. personer som har en individuel, væsentlig interesse i sagen er klageberettigede.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets §§ 1-13, hvor gældende ret beskrives for alle de love, der ændres i herunder: miljøskadeloven, miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven, havmiljøloven, vandforsyningsloven, husdyrbrugloven, miljø- og genteknologiloven, vandløbsloven, råstofloven, naturbeskyttelsesloven, skovloven, jagt og vildtforvaltningsloven og Tøndermarskloven.

3.2. Miljøministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Lovforslaget har baggrund i en begrundet udtalelse fra EU-Kommissionen om gennemførelsen af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, jf. afsnit 1. I den begrundede udtalelse vurderede EU-Kommissionen, at miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, ikke er gennemført tilstrækkeligt klart og præcist i dansk lovgivning, hvorfor den danske gennemførelse ikke giver borgerne tilstrækkelig retssikkerhed. EU-Kommissionen mener, at det

UDKAST

ikke er tilstrækkeligt klart for en almindelig borger på grundlag af de danske retsfor skrifter alene, at det juridiske begreb ”individuel, væsentlig interesse” i sagen eller sagens udfald dækker den situation, der sigtes til med udtrykket ”kan forventes at blive berørt” i direktivets artikel 12, stk. 1, litra a.

Hensigten med den valgte gennemførelse var at skabe en sammenhæng med de eksisterende regler på miljø- og naturområdet, hvor udgangspunktet er, at enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen eller sagens udfald er klageberettigede. Den valgte gennemførelse skyldes således primært praktiske årsager. Der blev samtidig lagt vægt på, at begrebet ”personer som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” kunne indfortolkes i begrebet ”individuel, væsentlig interesse”. Et sådant resultat vil også følge af pligten til at fortolke regler i overensstemmelse med EU-retten (EU-konform fortolkning).

På baggrund af EU-Kommissionens begrundede udtalelse foreslås en ændret formulering af miljøskadelovens § 55, stk. 1, nr. 2, således, at personkredsen af fysiske eller juridiske personer i miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, gives ordret i miljøskadeloven.

Den foreslåede ordning vil medføre, at det udtrykkeligt fremgår af den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivet, at juridiske og private personer ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” er klageberettigede og har ret til at anmode om foranstaltninger m.v. efter miljøskadeloven og klageret.

Det bemærkes, at den foreslåede ordning alene indebærer en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ordning indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, der kan anmode den kompetente myndighed om at træffe foranstaltninger vedrørende miljøskader og klage over myndighedens afgørelse herom.

Det foreslås endvidere, at persongruppen fysiske og juridiske personer ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” i miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, tilsvarende gives ordret i klagebestemmelserne i de sektorlove, som gennemfører miljøansvarsdirektivet, jf. lovforslagets §§ 2-13. Samtidig foreslås en række andre mindre ændringer af reglerne om klageberettigelse.

I de gældende regler i sektorlovgivningen (de i pkt. 2 nævnte love), der fastsætter den personkreds, der efter sektorloven, er berettiget til at anmode den kompetente myndighed om at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger

en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, foreslås endvidere en række ændringer med henblik på konsekvensrettelser af gældende henvisninger til reglerne om klageberettigelse i sager vedrørende miljøskade.

For nærmere oplysninger om de foreslåede ændringer af sektorlovene, som gennemfører miljøansvarsdirektivet, henvises til lovforslagets §§ 2-13, og bemærkningerne hertil.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets §§ 2-13, hvor de foreslåede ændringer beskrives for sektorlovene, som gennemfører miljøansvarsdirektivet, herunder: miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven, havmiljøloven, vandforsyningsloven, husdyrbrugloven, miljø- og genteknologiloven, vandløbsloven, råstofloven, naturbeskyttelsesloven, skovloven, jagt og vildtforvaltningsloven og Tøndermarskloven.

4. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget vurderes i et vist omfang at understøtte delmål 16.3, hvorefter retssikkerheden skal fremmes på nationalt og internationalt niveau, og der skal sikres lige adgang til en retfærdig rettergang for alle.

Det vurderes således, at lovforslaget i et vist omfang vil styrke borgernes retssikkerhed, da forslaget indebærer, at det kommer til at fremgå direkte af lovtæksten, at personer, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, har adgang til at anmode den kompetente myndighed om at træffe foranstaltninger m.v. om miljøskader og har adgang til at klage over myndighedens afgørelser om foranstaltninger. Det bemærkes, at lovforslaget ikke indebærer, at kredsen af personer udvides. Der er alene tale om en præcisering af den pågældende personkreds.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes ikke at indebære økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for det offentlige.

Det er Miljøministeriets vurdering, at lovforslaget følger de syv principper for digitaliseringsklar lovgivning, som Digitaliseringsstyrelsen har udarbejdet. Særligt udmønter lovforslaget princip 1 om enkle og klare regler, idet den foreslåede præcisering af kredsen af personer, som kan anmode myndighederne om at træffe foranstaltninger m.v. efter miljøskadereglerne og klage over afgørelser herom, vil styrke retssikkerheden, da det tydeliggøres,

hvilke personer som har de ovennævnte rettigheder. Præciseringen af kredsen af personer, som kan anmode den kompetente myndighed om at træffe foranstaltninger m.v. vedrørende miljøskader og klage over myndighedens afgørelse herom, vil derudover bidrage til en ensartethed i begreberne på tværs af lovgivningen, som gennemfører miljøansvarsdirektivet. Dette understøtter tillige princip 4 om sammenhæng på tværs – ensartede begreber og genbrug af data.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Principperne for agil erhvervsrettet lovgivning er ikke relevante for lovforslaget.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Det vurderes, at lovforslaget i et vist omfang vil styrke borgernes retssikkerhed, da forslaget indebærer, at det kommer til at fremgå direkte af lovteksten, at personer, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, har adgang til at anmode den kompetente myndighed om at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade og til at anmode den kompetente myndighed om at træffe foranstaltninger m.v. om miljøskader og til at klage over myndighedernes afgørelser. Det bemærkes, at lovforslaget ikke indebærer, at kredsen af personer udvides. Der er alene tale om en præcisering af den pågældende personkreds. Forslaget har ikke i øvrigt administrative konsekvenser for borgerne.

8. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Danmark modtog i februar 2023 en begrundet udtalelse fra EU-Kommissionen, der konkluderede, at direktivets artikel 12, stk. 1, litra a, ikke er gennemført tilstrækkeligt klart og præcist i dansk ret. Formålet med lovforslaget er at klargøre gennemførelsen af denne del miljøansvarsdirektivet.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 11. september 2023 til den 9. oktober 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

UDKAST

Alle kommuner, alle regioner, 92-gruppen for bæredygtig udvikling, Af-faldPlus, Agrolab Group, By og havn, Bæredygtigt landbrug, CARE COWI A/S, DAKOFA (Dansk Komité for Affald), DANAK, DanGødning, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Landboudom, Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Affaldsforening, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Byplanlaboratorium, Dansk Elforbund, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Erhverv, Dansk ErhvervsFremme, Dansk Falkejagt Klub, Dansk Falkoner Klub, Dansk Fjernvarme, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Metal, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pattedyrforening, Dansk Planteværn, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Selskab for Miljøret, Dansk Skovforening, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik, Dansk Træforening, Dansk Vejforening Danske Fjernvarmeværkers forening, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Medier, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Råstoffer, Danske Speditører, Danske Vandløb, Danske Vandværker, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), Datatilsynet, DAZA Danish Association of Zoos and Aquaria, DCA – Nationalt Center for Fødevarer og Jordbrug, De Samvirkende Købmænd, DELTA, Den Danske Naturfond, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet på Århus Universitet, Det Miljøøkonomiske Råd, Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet, Københavns Universitet, Det Økologiske Råd, DFDS, DHI – Institut for Vand og Miljø, DTU aqua, DTU Miljø, DTU Transport, Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO), Emballageindustrien, Endelavegruppen - Endelave Hav- og dambrug, Miljø, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Farvandsvæsenet, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Finans Danmark, Forbrugerrådet, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Byplanlæggere (FAB), Foreningen af Danske Biologer, Foreningen af miljø-, plan- og naturmedarbejdere i det offentlige (EnviNa), Foreningen af Naturfredningsformænd i Danmark, Foreningen af Vandværker i Danmark, Foreningen biogasbranchen, Foreningen Bæredygtige Byer og Bygninger, Fortum Waste Solutions, Fritluftsrådet, Genvindingsindustrien, Green Network, Greenpeace Danmark, Green Power Denmark, Grøn Hverdag, GTS (Godkendt Teknologisk Service), Handelsflådens Velfærdsråd, HedeDanmark, Hedeselskabet, HK-Kommunal Miljøudvalg, HOFOR, Hold Danmark Rent, HORESTA, Håndværksrådet, ICIS, Ingeniørforeningen i Danmark, International Transport Danmark, Jordlab, KL, Kommunalteknisk Chefforening, Kommunekemi,

UDKAST

Kyst, Land & Fjord, Københavns Universitet, Københavns Universitet – Institut for Plante- og Miljøvidenskab, Landbrug & Fødevarer, Landbrugsrådgivning Syd, Landdistrikternes Fællesråd, LO (Landsorganisationen i Danmark), Miljø- og Fødevareklagenævnet, Miljølogistik A/S, Miljømærkenævnet, Miljøservice, Nævnenes Hus, Plastindustrien i Danmark, Praktiserende Landinspektørers Forening, Professor, dr. jur. Helle Tegner Anker, Professor, dr. jur. Ellen Margrethe Basse, Professor, dr. jur., Peter Pagh, Rambøll Danmark, Retspolitisk Forening, Roskilde Universitetscenter (RUC), Rådet for Grøn Omstilling, SEGES, Sund og Bælt, Syddansk Universitet, Søsportens Sikkerhedsråd, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Ørsted, Aalborg Universitet, Aarhus Lystbådehavn, Aarhus Universitet, Aarhus Universitet - fagdatacenter for ferskvand - Institut for Bioscience, Aarhus Universitet - Fagdatacenter for stofudvaskning fra dyrkede arealer - Institut for Bioscience, Aarhus Universitet - Institut for Agroøkologi.

12. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen.	Ingen.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen.	Ingen.

UDKAST

Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen.	Ingen.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen.	Ingen.
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indebærer en præcisering af dele af gennemførelsen af miljøansvarsdirektivet.	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(miljøskadeloven)

Til nr. 1

Efter miljøskadelovens § 55, stk. 1, nr. 2, har enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, ret til at klage over miljøministerens afgørelser. Ved ”individuel, væsentlig interesse” forstås, at den pågældende klageberettigede skal være berørt af afgørelsen i en vis kvalificeret grad (”væsentlig”), og at denne påvirkning skal være speciel (”individuel”) i sammenligning med den påvirkning, som afgørelsen vil have i forhold til alle og enhver inden for en større personkreds, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, spalte 4524.

Det følger af lovforslagets bemærkninger, at miljøskadelovens § 55, stk. 1, nr. 2, gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 13, stk. 1, om klageberettigelse.

Miljøansvarsdirektivets artikel 13, stk. 1, henviser til personkredsen nævnt i artikel 12, stk. 1, litra a, hvis ordlyd er fysiske eller juridiske personer som ”berøres eller kan forventes at blive berørt”. Det er ikke nærmere fastlagt i direktivet, hvad der følger af dette krav, men begrebet antages at være i overensstemmelse med begrebet ”individuel, væsentlig interesse” i sagen eller sagens udfald, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. samling), tillæg A, spalte 4524.

Det foreslås, at kredsen af klageberettigede i § 55, stk. 1, nr. 2, nyaffattes, så det fremgår, at enhver, der berøres eller kan forvente at blive berørt af en miljøskade, er klageberettiget i henhold til loven.

Den foreslåede nyaffattelse vil indebære, at gennemførelsen af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af bestemmelsen, at personer ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage miljøministerens afgørelser.

Det følger af miljøskadelovens § 36, at klageberettigede efter § 55 kan anmode miljøministeren om at træffe foranstaltninger efter kapitel 3 og 5. Det

UDKAST

fremgår af lovforslagets bemærkninger, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4518.

Den foreslåede ændring af § 55, stk. 1, nr. 2, indebærer, at personer, som berøres eller kan forventes berørt af en miljøskade som klageberettigede kan anmode miljøministeren om at træffe afgørelse om foranstaltninger efter kapitel 3 og 5.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede nyaffattelse indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, der kan påklage miljøministerens afgørelser.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

(miljøbeskyttelsesloven)

Til nr. 1

Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 73 i, stk. 1, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra klageberettigede efter § 98, stk. 1 og 2, og § 100 skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 73 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 73 g.

Det foreslås, at § 73 i, stk. 1, ændres, således at »§ 98, stk. 1 og 2« ændres til »§ 98, stk. 1-3«.

Den foreslåede ændring indebærer, at § 73 i, stk. 1, også kommer til at henvises til § 98, stk. 3.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 2, nr. 2, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i miljøbeskyttelseslovens § 98.

Den foreslåede ændring indebærer således, at tilsynsmyndigheden skal træffe afgørelse efter miljøbeskyttelseslovens § 73 f eller § 73 g på anmod-

UDKAST

ning fra enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade. Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret, jf. bemærkningerne nedenfor til nr. 2.

Til nr. 2

Miljøbeskyttelseslovens § 98 fastsætter, sammen med § 99 og § 100, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af loven. Det fremgår af miljøbeskyttelseslovens § 98, stk. 1, nr. 2, at kommunalbestyrelsen og ministerens afgørelser kan påklages af ”enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald” er klageberettigede. Dette omfatter bl.a. tilsynsmyndighedens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 73 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 73 g.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 3* i § 98, som fastsætter, at enhver som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 9 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet efter kapitel 9 a ændres fra »enhver, der har en individuel, væsentlig interesse« i sagen eller sagens udfald, jf. § 98, stk. 1, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær. Det vil således udtrykkeligt fremgå af ordlyden af § 98, stk. 3, at personer ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 9 a.

Forslaget skal i sammenhæng med den under nr. 1 foreslåede ændring af § 73 i. Det følger af miljøbeskyttelseslovens § 73 i, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra klageberettigede efter § 98, stk. 1 og stk. 2, og § 100 skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 73 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 73 g. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at § 73 i gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4334.

UDKAST

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 73 i er berettiget til at anmode tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter indsættelsen af et nyt stk. 3 i § 98, bliver § 98, stk. 3 og 4, som konsekvens heraf § 98, stk. 4 og 5.

Til § 3

(jordforureningsloven)

Til nr. 1

Jordforureningslovens § 82 og § 83 fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af loven. Det følger af jordforureningslovens § 82, stk. 1, nr. 2, at »enhver, der har en individuel væsentlig interesse i sagens udfald« er klageberettigede. Dette omfatter bl.a. påbudsmyndighedens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 38 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 38 g.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 3* i § 82, som fastsætter, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 4 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet i medfør af lovens kapitel 4 a ændres fra »enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald«, jf. § 82, stk. 1, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 82, stk. 3, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 4 a.

UDKAST

Forslaget skal ses i sammenhæng med jordforureningslovens § 38 i. Det følger af jordforureningslovens § 38 i, at påbudsmyndigheden på anmodning fra klageberettigede efter § 82 og § 83 skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 38 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 38 g. Det fremgår af bemærkningerne til § 38 i, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4340.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 38 i er berettiget til at anmode påbudsmyndigheden om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter indsættelsen af et nyt stk. 3, i § 82, bliver § 82, stk. 3, som konsekvens heraf § 82, stk. 4.

Til § 4

(havmiljøloven)

Til nr. 1

Havmiljølovens § 52 fastsætter kredsen af klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af bl.a. lovens kapitel 14 a om miljøskade. Det fremgår af havmiljølovens § 52, stk. 1, nr. 1, at afgørelser efter bl.a. kapitel 14 a kan påklages af »enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald«. Dette omfatter bl.a. miljøministerens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 47 h, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 47 i.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk.* 7 i § 52, som fastsætter, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter bl.a. kapitel 14 a om miljøskade.

UDKAST

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser efter lovens kapitel 14 a ændres fra »enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald«, jf. § 52, stk. 1, nr. 1, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 52, stk. 7, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 14 a.

Forslaget skal i sammenhæng med havmiljølovens § 47 k. Det følger af havmiljølovens § 47 k, at miljøministeren på anmodning fra klageberettigede efter § 52 skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 47 h, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 47 i. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at § 47 k gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4351.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 47 k er berettiget til at anmode miljøministeren om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

(vandforsyningsloven)

Til nr. 1

Vandforsyningslovens § 80 fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af loven. Det fremgår af vandforsyningslovens § 80, stk. 1, nr. 2, at »enhver, der må antages at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald« er klageberettigede. Dette omfatter bl.a. kommunalbestyrelsens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en

UDKAST

miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 68 e, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 68 f.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 4* i § 80, som fastsætter, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 11 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet i medfør af lovens kapitel 11 a ændres fra »enhver, der må antages, at have individuel, væsentlig interesse i sagens udfald«, jf. § 80, stk. 1, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 80, stk. 4, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 11 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med vandforsyningslovens § 68 h. Det følger af vandforsyningslovens § 68 h, stk. 1, at kommunalbestyrelsen på anmodning fra en klageberettiget efter § 80 skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 68 e, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 68 f. Det fremgår af bemærkningerne til § 68 h, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4355.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 68 h er berettiget til at anmode kommunalbestyrelsen om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter indsættelsen af et nyt *stk. 4*, i § 80, bliver § 80, stk. 4-6, som konsekvens heraf § 80, stk. 5-7.

Til nr. 2

UDKAST

Efter vandforsyningslovens § 80, stk. 5, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at de foreninger eller organisationer, der er nævnt i stk. 4, skal fremsende vedtægter.

Som en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås henvisningen i § 80, stk. 5, der bliver stk. 6, ændret, så der henvises til stk. 5 i stedet for stk. 4.

Til § 6

(husdyrbrugloven)

Til nr. 1

Det følger af husdyrbruglovens § 54 i, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1 og 2, og §§ 86 og 87 skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 54 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 54 g. Bemærkningerne til bestemmelsen henviser til bemærkningerne til miljøbeskyttelseslovens § 73 i, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4361 og spalte 4334.

Det foreslås, at »§ 84, stk. 1 og 2,« i § 54 i, *stk.1*, ændres til »§ 84, stk. 1-3,«.

Den foreslåede ændring indebærer, at § 54 i, stk. 1, også kommer til at hen vise til § 84, stk. 3.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 6, nr. 2, hvorved det foreslås at indsætte et nyt stk. 3 i husdyrbruglovens § 84.

Den foreslåede ændring indebærer således, at tilsynsmyndigheden skal træffe afgørelse efter husdyrbruglovens § 54 f eller 54 g på anmodning fra enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade. Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret, jf. bemærkningerne nedenfor nr. 2.

Til nr. 2

Husdyrbruglovens §§ 84-87 fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet af henholdsvis kommunalbestyrelsen og miljøministeren i henhold til loven. Det fremgår af lovens § 84, stk. 1, nr. 3, og stk.

UDKAST

2, nr. 2, at enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet af henholdsvis kommunalbestyrelsen og miljøministeren. Dette omfatter bl.a. tilsynsmyndighedens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 54 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 54 g.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *stk. 3* i § 82, som fastsætter, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 5 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet i medfør af kapitel 5 a ændres fra »enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald«, jf. § 84, stk. 2, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 84, stk. 3, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 5 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den under nr. 1 foreslåede ændring af husdyrbrugslovens § 54 i. Det følger af husdyrbrugslovens § 54 i, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1 og 2, og §§ 86 og 87 skal træffe afgørelse efter lovens § 54 f eller § 54 g. § 54 i gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 6, nr. 1.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 54 i er berettiget til at anmode tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Efter indsættelsen af et nyt *stk. 3*, i § 84, bliver § 84, stk. 3 og 4, som konsekvens heraf § 80, stk. 4 og 5.

UDKAST

(miljø- og genteknologiloven)

Til nr. 1

Miljø- og genteknologilovens § 30 fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af loven. Det fremgår af lovens § 30, stk. 4, nr. 2, at enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen kan påklage afgørelser efter kapitel 3 a om miljøskade. Dette omfatter bl.a. tilsynsmyndighedens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 25 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 25 g.

Det foreslås, at § 30, stk. 4, nr. 2, nyaffattes, så det fremgår, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter lovens kapitel 3 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet efter lovens kapitel 3 a ændres fra »enhver, der har en individuel, væsentlig, individuel interesse i sagen«, jf. § 30, stk. 4, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 30, stk. 4, nr. 2, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 3 a om miljøskade.

Forslaget skal i sammenhæng med § 25 i. Det følger af miljø- og genteknologilovens § 25 i, stk. 1, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 30, stk. 4, nr. 2-6, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 25 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 25 g. Bemærkningerne til § 25 i henviser til bemærkningerne til miljøbeskyttelseslovens § 73 i, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4365 og spalte 4334.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede nyaffattelse indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af

UDKAST

personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 25 i er berettiget til at anmode tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 8

(vandløbsloven)

Til nr. 1

Det følger af vandløbslovens § 60 j, stk. 1, at vandløbsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 60 g, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 60 h. Bemærkningerne til bestemmelsen henviser til bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 77 h, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4373 og spalte 4368.

Det foreslås, at »§ 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2,« i § 60 j, stk. 1, ændres til »§ 84, stk. 3, nr. 3,«.

Den foreslåede ændring skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 8, nr. 4, hvorved det foreslås at indsætte et nyt nr. 3 i § 84, stk. 3.

Den foreslåede ændring indebærer således, at vandløbsmyndigheden skal træffe afgørelse efter vandløbslovens § 60 g eller 60 h på anmodning fra enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade. Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret, jf. bemærkningerne nedenfor til nr. 4.

Til nr. 2

Det følger af vandløbslovens § 84, stk. 3, nr. 1, at afgørelser efter lovens kapitel 11 a om miljøskade kan påklages af de personer m.v., der er nævnt i bestemmelsens stk. 1, nr. 1 og 2.

UDKAST

Det foreslås, at § 84, stk. 3, nr. 1, nyaffattes, så det fremgår, at den, afgørelsen er rettet til, er klageberettigede i forhold til afgørelser truffet efter lovens kapitel 11 a om miljøskade.

Den foreslåede nyaffattelse af § 84, stk. 3, nr. 1, indebærer, at »og 2, og« udgår.

Det følger af lovforslagets § 8, nr. 4, at der indsættes et nyt nr. 3 i vandløbslovens § 84, stk. 3, hvilket vil indebære, at det udtrykkeligt vil fremgå, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade er klageberettiget. Som bl.a. gennemgået ovenfor under lovforslagets § 8, nr. 1, er artikel 12 gennemført ved begrebet ”enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald” i § 84, stk. 1, nr.1. Det er derfor ikke længere nødvendigt, at der i § 84, stk. 3, nr. 1, henvises til § 84, stk. 1, nr. 2.

Den foreslåede nyaffattelse er endvidere en lovteknisk konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 3 i § 84, stk. 3, hvorefter nr. 2 ikke længere er det sidste, men det næstsidste nummer i § 84, stk. 3.

Til nr. 3

Det følger af vandløbslovens § 84, stk. 3, nr. 2, at afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af de foreninger og organisationer, som er nævnt i bestemmelsens stk. 2.

Det foreslås, at i § 84, stk. 3, nr. 2, ændres »stk. 2.« til »stk. 2, og«.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 3 i § 84, stk. 3, hvorefter nr. 2 ikke længere er det sidste, men det næstsidste nummer i § 84, stk. 3.

Til nr. 4

Vandløbslovens § 84 fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet af vandløbsmyndigheden. Det fremgår af lovens § 84, stk. 1, nr. 2, at enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald er klageberettiget for så vidt angår afgørelser truffet efter vandløbslovens kapitel 11 a om miljøskade, jf. lovens § 84, stk. 3, nr. 1. Dette omfatter bl.a. vandløbsmyndighedens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 60 g, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 60 h.

UDKAST

Det foreslås, at der indsættes et nyt *nr. 3* i § 84, stk. 3, som fastsætter, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage afgørelser truffet efter vandløbslovens kapitel 11 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet i medfør af lovens kapitel 11 a ændres fra »enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald«, jf. § 84, stk. 1, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, og artikel 13, stk. 1, litra a, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 84, stk. 3, nr. 3, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 11 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den under nr. 1 foreslåede ændring af vandløbslovens § 60 j. Det følger af vandløbslovens § 60 j, at vandløbsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 60 g, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 60 h. Bemærkningerne til § 60 j henviser til bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 77 h, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4373 og spalte 4368.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 60 j er berettiget til at anmode vandløbsmyndigheden om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 9

(råstofloven)

Til nr. 1

UDKAST

Det følger af råstoflovens § 26 a, stk. 1, nr. 10, at Danmarks Fiskeriforening er klageberettiget.

Det foreslås, at i § 26 a, stk. 1, nr. 10, ændres »og« til: »,«, således »og« udgår, og der indsættes et »,« i bestemmelsen.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvens af et nyt nr. 12 i § 26 a, stk. 1, hvorefter det nuværende nr. 11 ikke længere er det næstsidste nummer i § 26 a, stk. 1.

Til nr. 2

Det følger af råstoflovens § 26 a, stk. 1, nr. 11, at enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen er klageberettiget.

Det foreslås, at i § 26 a, stk. 1, nr. 11, ændres »afgørelsen.« til »afgørelsen, og«.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 12 i § 26 a, stk. 1, hvorefter nr. 11 ikke længere er det sidste, men nu det næstsidste nummer i § 26 a, stk. 1.

Til nr. 3

Råstoflovens § 26 a fastsætter kredsen af klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af loven. Lovens § 26 a, stk. 1, indeholder en opregning af klageberettigede.

Det foreslås, at der indsættes et nyt *nr. 12* i § 26 a, stk. 1, således at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, tilføjes til kredsen af klageberettigede.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af bestemmelsen, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” er klageberettiget.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslagets § 9, nr. 4, jf. nedenfor.

Til nr. 4

UDKAST

Råstoflovens § 26 a, stk. 3, fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet efter lovens kapitel 7 a om miljøskade. Det fremgår af råstoflovens § 26 a, stk. 3, at afgørelserne kan påklages af den kreds af klageberettigede, som er nævnt i stk. 1, nr. 1, 4-6 og 11. Af § 26 a, stk. 1, nr. 11, fremgår, at enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen er klageberettiget. Dette omfatter bl.a. tilsynsmyndighedens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 33 g, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 33 h.

Det foreslås, at »11.« i § 26 a, stk. 3, ændres til »12.«.

Med lovforslagets § 9, nr. 3, indsættes et nyt nr. 12 i § 26 a, stk. 1, således at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, er klageberettigede i forhold til afgørelser truffet i henhold til loven.

Med den foreslåede ændring af § 26 a, stk. 3, vil enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade kunne påklage afgørelser truffet efter kapitel 7 a om miljøskade.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af den foreslåede § 26 a, stk. 1, nr. 12, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 7 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med råstoflovens § 33 j, stk. 1. Det følger af råstoflovens § 33 j, stk. 1, at hvis en klageberettiget efter § 15, stk. 2, og § 26 a, stk. 3, har formodning om en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, skal tilsynsmyndigheden på anmodning fra de klageberettigede træffe afgørelse om, hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes, jf. § 33 g, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 33 h. Bemærkningerne til § 33 j henviser til bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 77 h, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4375 og spalte 4368.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage.

UDKAST

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 10

(naturbeskyttelsesloven)

Til nr. 1

Naturbeskyttelseslovens § 86, stk. 1, fastsætter, hvem der er klageberettigede i henhold til afgørelser truffet i medfør af loven. Det fremgår af lovens § 86, stk. 2, nr. 1, at afgørelser efter lovens kapitel 11 a om miljøskade kan påklages af enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen.

Det foreslås, at § 86, stk. 2, nr. 1, nyaffattes, så det i stedet fremgår, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, er klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet efter lovens kapitel 11 a om miljøskade.

Den foreslåede nyaffattelse af § 86, stk. 2, nr. 1, indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet af i medfør af kapitel 11 a fremover vil være enhver fysisk eller juridisk person, som berøres eller som kan forventes at blive berørt af en miljøskade.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, idet det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af § 86, stk. 2, nr. 1, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 11 a.

Forslaget indebærer endvidere en direktivnær gennemførelse af artikel 12, stk. 1, litra a, i det de klageberettigede i den foreslåede § 86, stk. 2, ifølge § 77 h har adgang til at anmode tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 77 e, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 77 f.

Forslaget skal ses i sammenhæng med § 77 h. Det følger af naturbeskyttelseslovens § 77 h, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 86, stk. 1, nr. 4-6, og stk. 2, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade,

UDKAST

som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 77 e, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 77 f. Det fremgår af bemærkningerne til § 77 h, at den gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4368.

Da § 77 h fastsætter, at tilsynsmyndigheden på anmodning fra en klageberettiget efter § 86, stk. 1, nr. 4-6, og stk. 2, skal træffe afgørelse efter § 77 e eller § 77 f, indebærer lovforslaget om ændring af stk. 2, en tilsvarende præcisering af kredsen af person, der er berettigede efter denne bestemmelse.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret.

Den foreslåede nyaffattelse indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 77 h er berettiget til at anmode tilsynsmyndigheden om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 11

(skovloven)

Til nr. 1

Det følger af skovlovens § 59 i, stk. 1, at miljøministeren på anmodning fra en klageberettiget efter § 62, stk. 1, nr. 2, (enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse) og stk. 2, nr. 1 og 2, (en berørt nationalparkfond og landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø) skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 59 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 59 g.

Det bemærkes dog, at henvisningen rettelig skulle have været til stk. 3, nr. 1 og 2, hvorefter afgørelser truffet efter lovens kapitel 8 a kan påklages af de personer, der er nævnt i stk. 1, og de foreninger, der er nævnt i stk. 2, nr. 2-4.

UDKAST

Det foreslås, at i § 59 i, stk. 1, ændres »§ 62, stk. 1, nr. 2, og stk. 2, nr. 1 og 2,« til: »§ 62, stk. 3,«.

Med den foreslåede ændring af § 59 i, stk. 1, udgår henvisningen til § 62, stk. 1, nr. 2 (enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse). I stedet henvises til § 62, stk. 3.

Bemærkningerne til § 59 i henviser til bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 77 h, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4369 og spalte 4368.

Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede § 11, nr. 4, som ændrer § 62, stk. 3, ved indsættelse af et nyt nr. 3, hvorefter enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade vil være klageberettiget i forhold til miljøministerens afgørelser efter skovlovens kapitel 8 om miljøskade.

Forslaget indebærer således, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade vil kunne anmode miljøministeren om at træffe afgørelse efter skovlovens § 59 f og § 59 g.

Den foreslåede ændring indebærer således en præcisering på baggrund af den begrundede udtalelse, som EU-Kommissionen har sendt vedrørende gennemførelsen af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a. Den begrundede udtalelse er nærmere beskrevet i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede ændring vil endvidere rette op på en forkert gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra b og c, da § 59 i, stk. 1, ikke længere vil henvide til § 62, stk. 2, nr. 1 og 2, men i stedet stk. 3, som i nr. 2 henviser til de foreninger organisationer, der er nævnt i stk. 2, nr. 2-4. Den foreslåede ændring vil således indebære, at der bliver overensstemmelse mellem kredsen af fysiske og juridiske personer, som kan anmode miljøministeren om at træffe afgørelse efter § 59 f og 59 g, jf. § 59 i, stk. 1, og kredsen af fysiske og juridiske personer, der kan påklage afgørelser truffet efter kapitel 8 a om miljøskade, jf. den forslåede § 62, stk. 3. Dette er i overensstemmelse med miljøansvarsdirektivets artikel 12 og 13.

Til nr. 2

Det følger af skovlovens § 62, stk. 3, nr. 1, at afgørelser, der er truffet i medfør af lovens kapitel 8 a om miljøskade, kan påklages af de personer m.v., som er nævnt i stk. 1 (adressaten for afgørelsen, jf. stk. 1, nr. 1, og

UDKAST

enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse i sagen, jf. stk. 1, nr. 2).

Det foreslås, at § 62, stk. 3, nr. 1, nyaffattes, så det fremgår, at adressaten for afgørelsen er klageberettiget i forhold til afgørelser truffet efter lovens kapitel 8 a om miljøskade.

Den foreslåede ændring indebærer, at kun personer omfattet af § 62, stk. 1, nr. 1, (adressaten for afgørelsen), kan påklage afgørelser, der er truffet efter lovens kapitel 8 a om miljøskade efter § 63, stk. 3, nr. 1.

Derved udgår den gældende henvisning til stk. 1, nr. 2, hvorefter enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse i sagen er klageberettiget, som herved ikke længere vil være klageberettiget efter § 62, stk. 3, nr. 1.

Forslaget indebærer også, at det vil fremgå direkte, at adressaten for afgørelsen kan påklage afgørelser, der er truffet efter lovens kapitel 8 a i stedet for at henvise til personerne i lovens § 62, stk. 1, nr. 1.

Det følger endvidere af den foreslåede ændring af § 62, stk. 3, nr. 1, at »og« udgår. Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 3 i § 62, stk. 3, hvorefter det nuværende nr. 1 ikke længere er det næstsidste nummer i § 62, stk. 3.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 11, nr. 4, hvorved det foreslås at indsætte et nyt nr. 3.

Til nr. 3

Det følger af § 62, stk. 3, nr. 2, at afgørelser, der er truffet efter skovlovens kapitel 8 a om miljøskade kan påklages af de foreninger og organisationer, der er nævnt i § 62, stk. 2, nr. 2-4.

Det foreslås, at »2-4.« i § 62, stk. 3, nr. 2, ændres til: »2-4, og«.

Den foreslåede ændring er en lovteknisk konsekvens af indsættelsen af et nyt nr. 3 i § 62, stk. 3, hvorefter nr. 2 ikke længere er det sidste, men nu det næstsidste nummer i § 62, stk. 3.

Til nr. 4

Det fremgår af skovlovens § 62, stk. 3, nr. 1 og 2, at afgørelser, der er truffet efter lovens kapitel 8 a om miljøskade kan påklages af de personer m.v., som er nævnt i stk. 1, og de i stk. 2, nr. og de foreninger og organisationer,

UDKAST

der er nævnt i stk. 2, nr. 2-4 nævnte organisationer (landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, og lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.)

Det foreslås, at der indsættes et nyt *nr. 3* i § 62, stk. 3, som fastsætter, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade er klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet efter skovlovens kapitel 8 a om miljøskade. Forslaget skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af § 62, stk. 3, nr. 1, som indebærer, at ”enhver, som i øvrigt har en individuel, væsentlig interesse i sagen” ikke længere vil være klageberettiget efter § 62, stk. 3, nr. 1.

Den foreslåede ændring vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af bestemmelsen, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 8 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med skovlovens § 59 i, og den foreslåede ændring af denne bestemmelse i lovforslagets § 11, nr. 1, som fastsætter, at miljøministeren på anmodning fra en klageberettiget efter § 62, stk. 3, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 59 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 59 g. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 11, nr. 1.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede ændring indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 59 er berettiget til at anmode miljøministeren om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 12

(jagt- og vildtforvaltningsloven)

Til nr. 1

Det følger af jagt- og vildtforvaltningslovens § 53 k, stk. 1, nr. 2, at afgørelser efter lovens kapitel 8 a om miljøskade kan påklages af enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen.

Det foreslås, at § 53 k, stk. 1, nr. 2, nyaffattes, således, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade er klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet efter lovens kapitel 8 a om miljøskade.

Forslaget indebærer således, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet i medfør af kapitel 8 a ændres fra »enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen«, jf. § 53 k, stk. 1, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af bestemmelsen, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 8 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med lovens § 53 i, som fastsætter, at miljøministeren på anmodning fra en klageberettiget efter § 53 k, stk. 1, nr. 2-5, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. § 53 f, eller der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 53 g. Bemærkningerne til § 53 i henviser til bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 77 h, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folketingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4370 og spalte 4368.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede nyaffattelse indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage, og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 53 i er berettiget til at anmode miljøministeren om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

(*tøndermarskloven*)

Til nr. 1

Tøndermarkslovens § 44, stk. 4, nr. 1-5, fastsætter, hvem der er klageberettiget for så vidt angår afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen efter lovens kapitel 9 a om miljøskade. Det følger af § 44, stk. 4, nr. 2, at enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen kan påklage kommunalbestyrelsens afgørelser efter lovens kapitel 9 a om miljøskade. Dette omfatter bl.a. kommunalbestyrelsens afgørelser om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven, jf. § 37 f, eller om der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 37 g.

Det foreslås, at § 44, stk. 1, nr. 2, nyaffattes, så det fremgår, at enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade er klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet efter lovens kapitel 9 a om miljøskade.

Forslaget indebærer, at klageberettigede for så vidt angår afgørelser truffet i medfør af lovens kapitel 9 a ændres fra » enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen«, jf. § 44, stk. 4, nr. 2, til »enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«.

Den foreslåede nyaffattelse vil medføre, at den danske gennemførelse af miljøansvarsdirektivets artikel 12, stk. 1, litra a, og artikel 13, stk. 1, der henviser til artikel 12, stk. 1, bliver direktivnær, og at det udtrykkeligt vil fremgå af ordlyden af bestemmelsen, at enhver ”som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade” har adgang til at påklage afgørelser truffet efter kapitel 9 a.

Forslaget skal ses i sammenhæng med § lovens § 37 i. Det følger af § 37 i, stk. 1, at kommunalbestyrelsen på anmodning fra en klageberettiget efter § 44, stk. 4, nr. 2-5, skal træffe afgørelse om, hvorvidt der foreligger en miljøskade eller en overhængende fare for en miljøskade, som skal behandles efter miljøskadeloven (dvs. hvorvidt miljøskadeloven skal anvendes), jf. lovens § 37 f, eller der foreligger en miljøskade, som påvirker eller kan påvirke et andet EU-land, jf. § 37 g. Bemærkningerne til § 37 i henviser til bemærkningerne til naturbeskyttelseslovens § 77 h, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen gennemfører miljøansvarsdirektivets artikel 12, jf. Folke-tingstidende 2007-08 (2. Samling), tillæg A, spalte 4370 og spalte 4368.

UDKAST

Forslaget indebærer således en tilsvarende præcisering af den personkreds som tillægges rettigheder i § 37 i, stk. 1, som henviser til de klageberettigede efter § 44, stk. 4, nr. 2-5.

Det bemærkes, at der alene er tale om en præcisering af gældende ret. Den foreslåede nyaffattelse indebærer således ikke en udvidelse af kredsen af personer, som har adgang til at klage og derfor heller ikke en udvidelse af kredsen af personer, der efter § 37 i er berettiget til at anmode kommunalbestyrelsen om at træffe afgørelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 14

Det foreslås, at loven skal træde i kraft den 1. juli 2024.

Til § 15

Miljøskadeloven gælder som udgangspunkt ikke for Færøerne og Grønland, men kan helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske og grønlandske forhold tilsiger. Ifølge forarbejderne til miljøskadeloven, jf. Folketingstidende 2007-2008, tillæg A, side 4526-4527, er udgangspunktet, hvorefter loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, begrundet med, at hovedparten af de love på natur- og miljøområdet, som miljøskadeloven fungerer sammen med, ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Siden miljøskadelovens ikrafttrædelse er jordforureningsloven og havmiljøloven ændret, således at det ikke længere er muligt at sætte disse love i kraft for Færøerne og Grønland. Det vurderes derfor, at ingen af de love, som miljøskadeloven fungerer sammen med, gælder for Færøerne og Grønland og heller ikke kan sættes i kraft for disse landsdele.

Det foreslås, at nærværende ændringslov ikke skal gælde for Færøerne og Grønland. Dette indebærer, at ændringen af miljøskadeloven på tilsvarende vis som ændringerne af de øvrige love ikke vil gælde for Færøerne og Grønland og heller ikke skal kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I miljøskadeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 482 af 25. april 2022, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 55. Miljøministerens afgørelser kan påklages af</p> <p>1) ---</p> <p>2) enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,</p> <p>3-7) ---</p> <p><i>Stk. 2-3.</i> ---</p>	<p>I. § 55, stk. 1, nr. 2, affattes således:</p> <p>»2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om miljøbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023, som ændret senest ved [§ x i] lov nr. ... af ..., foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 73 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 98, stk. 1 og 2, og § 100 skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 73 f eller § 73 g.</p> <p><i>Stk. 2-3.</i> ---</p>	<p>1. I § 73 i, stk. 1, ændres »§ 98, stk. 1 og 2,« til: »§ 98, stk. 1-3,«.</p>
<p>§ 98. ---</p> <p><i>Stk. 2.</i> ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Sundhedsstyrelsen kan påklage afgørelser efter kapitel 3, 4 og 5. Sundhedsstyrelsen kan endvidere</p>	<p>2. I § 98 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 3.</i> Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en</p>

UDKAST

<p>tillægges klageret i regler, der udstedes i medfør af § 16. <i>Stk. 4. ---</i></p>	<p>miljøskade, kan påklage tilsynsmyndighedens afgørelse efter § 73 f eller § 73 g.« <i>Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.</i></p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om forurennet jord, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017, som ændret ved § 16 i lov nr. 278 af 17. april 2018, § 3 i lov nr. 126 af 30. januar 2021 og se- nest ved § 12 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, foretages følgende æn- dring:</p>
<p>§ 82. --- <i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3. ---</i></p>	<p>1. I § 82 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 2em;">»<i>Stk. 3.</i> Enhver, som berøres el- ler kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage til- synsmyndighedens afgørelse efter § 38 f eller § 38 g.«</p> <p><i>Stk. 3 bliver herefter stk. 4.</i></p>
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>I lov om beskyttelse af havmil- jøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 1032 af 25. juni 2023, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 52. --- <i>Stk. 2-6. ---</i></p>	<p>1. I § 52 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 2em;">»<i>Stk. 7.</i> Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage tilsyns- myndighedens afgørelse efter § 47 h eller § 47 i.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 5</p>

UDKAST

	<p>I lov om vandforsyning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 602 af 10. maj 2022, som ændret ved § 11 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 80. --- <i>Stk. 2-3. ---</i></p> <p><i>Stk. 4-6. ---</i></p>	<p>1. I § 80 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 40px;">»Stk. 4. Enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, kan påklage tilsynsmyndighedens afgørelse efter § 68 e eller § 68 f.«</p> <p>Stk. 4-6 bliver herefter stk. 5-7.</p>
<p>§ 80. --- <i>Stk. 2-4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan til efterprøvelse af klageberettigelsen forlange, at foreningen eller organisationen, jf. stk. 4, fremsender vedtægterne.</p>	<p>2. I § 80, <i>stk. 5</i>, der bliver stk. 6, ændres »stk. 4« til: »stk. 5«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 6</p> <p>I lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 2192 af 29. december 2020, § 6 i lov nr. 126 af 30. januar 2021, § 1 i lov nr. 416 af 5. april 2022, § 37 i lov nr. 1590 af 28. december 2022 og senest ved § 1 i lov nr. 419 af 25. april 2023, foretages følgende ændringer:</p>

UDKAST

<p>§ 54 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1 og 2, og §§ 86 og 87 skal tilsynsmyndigheden træffe afgørelse efter § 54 f eller § 54 g.</p> <p><i>Stk. 2-3. ---</i></p>	<p>1. I § 54 i, stk. 1, ændres »§ 84, stk. 1 og 2,« til: »§ 84, stk. 1-3,«.</p>
<p>§ 84. --- <i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3-4. ---</i></p>	<p>2. I § 84 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:</p> <p style="padding-left: 40px;">»Stk. 3. Tilsynsmyndighedens afgørelser efter § 54 f eller § 54 g kan påklages af enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«</p> <p>Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 4 og 5.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 7</p> <p>I lov om miljø og genteknologi, jf. lovbekendtgørelse nr. 9 af 4. januar 2017, som ændret ved § 7 i lov nr. 126 af 30. januar 2021 og senest ved § 1 i lov nr. 528 af 27. marts 2021, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 30. --- <i>Stk. 2-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Afgørelser efter kapitel 3 a kan påklages af</p> <p>1) --- 2) enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen, 3-6) ---</p> <p><i>Stk. 5. ---</i></p>	<p>1. § 30, stk. 4, nr. 2, affattes således:</p> <p style="padding-left: 40px;">»2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 8</p> <p>I lov om vandløb, jf. lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november</p>

UDKAST

	2019, som ændret ved § 4 i lov nr. 2210 af 29. december 2020, § 8 i lov nr. 126 af 30. januar 2021 og senest ved § 6 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:
<p>§ 60 j. På anmodning fra en klageberettiget efter § 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2, skal vandløbsmyndigheden træffe afgørelse efter § 60 g eller § 60 h.</p> <p><i>Stk. 2-3. ---</i></p>	<p>1. I § 60 j, stk. 1, ændres »§ 84, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2,« til: »§ 84, stk. 2, eller stk. 3, nr. 3,«.</p>
<p>§ 84. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af</p> <p>1) de personer m.v., der er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, og</p> <p>2) ---</p> <p><i>Stk. 4-5.---</i></p>	<p>2. § 84, stk. 3, nr. 1, affattes således:</p> <p>»1) de personer m.v., der er nævnt i stk. 1, nr. 1,«</p>
<p>§ 84. ---</p> <p><i>stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af</p> <p>1) ---</p> <p>2) de foreninger og organisationer, der er nævnt i stk. 2.</p> <p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	<p>3. I § 84, stk. 3, nr. 2, ændres »stk. 2.« til: »stk. 2, og«.</p>
<p>§ 84. ---</p> <p><i>Stk. 2. ---</i></p> <p><i>Stk. 3.</i> Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af</p> <p>1-2) ---</p> <p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	<p>4. I § 84, stk. 3, indsættes som nr. 3:</p> <p>»3) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«</p>
	§ 9

UDKAST

	I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017, som ændret ved § 3 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, § 7 i lov nr. 720 af 8. juni 2018, § 9 i lov nr. 126 af 30. januar 2021 og senest ved § 5 i lov nr. 900 af 21. juni 2022, foretages følgende ændringer:
<p>§ 26 a. Klageberettiget er 1-9) --- 10) Danmarks Fiskeriforening og</p> <p><i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>1. § 26 a, stk. 1, nr. 10, affattes således: »10) Danmarks Fiskeriforening,«</p>
<p>§ 26 a. 1-10) --- 11) enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.</p> <p><i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>2. I § 26 a, stk. 1, nr. 11, ændres »afgørelsen.« til: »afgørelsen, og«.</p>
<p>§ 26 a. --- 1-11) ---</p> <p><i>Stk. 2-4.</i> ---</p>	<p>3. I § 26 a, stk. 1, indsættes som nr. 12: »12) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade«</p>
<p>§ 26 a. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Afgørelser efter kapitel 7 a kan påklages af den kreds af klageberettigede, som er nævnt i stk. 1, nr. 1, 4-6 og 11.</p> <p><i>Stk. 4.</i> ---</p>	<p>4. I § 26 a, stk. 3, ændres »og 11.« til: », 11 og 12.«.</p>
	§ 10

UDKAST

	I lov om naturbeskyttelse, jf. lov- bekendtgørelse nr. 1392 af 4. ok- tober 2022, foretages følgende ændring:
<p>§ 86. --- <i>Stk. 2.</i> Afgørelser efter kapitel 11 a kan påklages af</p> <p>1) enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i sagen, og</p> <p>2) ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> ---</p>	<p>1. § 86, <i>stk. 2, nr. 1</i>, affattes således:</p> <p style="padding-left: 40px;">»1) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade, og«</p>
	<p>§ 11</p> <p>I lov om skove, jf. lovbekendtgørelse nr. 690 af 26. maj 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 59 i. På anmodning fra en klageberettiget efter § 62, <i>stk. 1, nr. 2</i>, og <i>stk. 2, nr. 1 og 2</i>, skal miljøministeren træffe afgørelse efter § 59 f eller § 59 g.</p> <p><i>Stk. 2-3.</i> ---</p>	<p>1. I § 59 i, <i>stk. 1</i>, ændres »§ 62, <i>stk. 1, nr. 2</i>, og <i>stk. 2, nr. 1 og 2</i>,« til: »§ 62, <i>stk. 3</i>,«.</p>
<p>§ 62. --- <i>Stk. 2.</i> ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Afgørelser, der er truffet efter denne lovs kapitel 8 a, kan påklages af</p> <p>1) de personer m.v., som er nævnt i <i>stk. 1</i>, og</p> <p>2) ---</p> <p><i>Stk. 4-5.</i> ---</p>	<p>2. § 62, <i>stk. 3, nr. 1</i>, affattes således:</p> <p style="padding-left: 40px;">»1) adressaten for afgørelsen,«</p>
<p>§ 62. --- <i>Stk. 2.</i> ---</p> <p><i>Stk. 3.</i> Afgørelser, der er truffet efter denne lovs kapitel 8 a, kan påklages af</p> <p>1) ---</p>	<p>3. I § 62, <i>stk. 3, nr. 2</i>, ændres »2-4.« til: »2-4, og«</p>

UDKAST

<p>2) de foreninger og organisationer, der er nævnt i stk. 2, nr. 2-4</p> <p><i>Stk. 4-5. ---</i></p>	
<p>§ 62. --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> Afgørelser, der er truffet efter denne lovs kapitel 8 a, kan påklages af 1-2) --- <i>Stk. 4-5. ---</i></p>	<p>4. I § 62, stk. 3, indsættes som nr. 3: »3) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade.«</p>
	<p>§ 12</p> <p>I lov om jagt og vildtforvaltning, jf. lovbekendtgørelse nr. 639 af 26. maj 2023, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 53 k. Afgørelser efter dette kapitel kan påklages af 1) --- 2) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen, 3-5) --- <i>Stk. 2. ---</i></p>	<p>1. § 53 k, stk. 1, nr. 2, affattes således: »2) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«</p>
	<p>§ 13</p> <p>I lov om beskyttelse af de ydre koge i Tøndermarsken, jf. lovbekendtgørelse nr. 691 af 26. maj 2023, foretages følgende ændring:</p>
<p>§ 44. <i>Stk. 1-3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsens afgørelser efter kapitel 9 a kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet,</p>	<p>1. § 44, stk. 4, nr. 2, affattes således: »1) enhver, som berøres eller kan forventes at blive berørt af en miljøskade,«</p>

UDKAST

<p>som behandler klage i den læge afdeling, jf. § 3, stk. 1, nr. 10, i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet af</p> <p>1) ---</p> <p>2) enhver, som har en væsentlig, individuel interesse i sagen,</p> <p>3-5) ---</p> <p><i>Stk. 5-14. ---</i></p>	
---	--